Marić: Uljanik neće ugroziti javne financije iako je država izložena za 4,2 milijarde kuna

Kategorija: GOSPODARSTVOAžurirano: Četvrtak, 18 Listopad 2018 15:08
Objavljeno: Četvrtak, 18 Listopad 2018 14:59

#ROVINJ#

Državna jamstva Uljaniku neće prouzročiti slom javnih financija, ali pulsko brodogradilište predstavlja prvenstveno fiskalni rizik.

Kako je u četvrtak naglasio ministar financija Zdravko Marić na rovinjskoj konferenciji Zagrebačke burze i fondovske industrije, teret koji će država podnijeti u vezi Uljanika neće ugroziti javne financije.

"Naše kalkulacije pokazuju da bi država do kraja ove godine za već protestirana jamstva i ona koja su najavljena trebala izdvojiti 2,5 milijarde kuna", kazao je Marić. Ali to nije sve, dodao je.

"Ukupni iznos doseže 4,2 milijarde kuna, odnosno to je iznos ukupne izloženosti države", kazao je ministar financija.

Marić za ovu godinu i dalje predviđa proračunski manjak od 0,5 posto BDP-a dok za iduću godinu očekuje deficit od 0,4 posto BDP-a.

Odgovarajući na pitanja novinara oko situacije u Uljanik grupi, istaknuo je da su pravila EU-a vrlo jasna i da vlada nema puno manevarskog prostora.

- Tu su pravila vrlo jasna i nemamo manevarskog prostora. Vlada je u jednom trenutku preuzela tu zadaću i obvezu te ispunila obećanje što se tiče isplate plaća za srpanj i kolovoz radnicima Uljanika. No, što se daljnjih koraka tiče, poprilično je sužen manevarski prostor, rekao je Marić.

Dodao je da je sada na svim dionicima da se pronađe model koji će minimalizirati sve te štete.

Vujčić: 'Hrvatski gospodarski rast može ostati na 3%, velik problem je nedostatak radnika'

Guverner Hrvatske narodne banke (HNB) Boris Vujčić u četvrtak je ocijenio da će gospodarski rast u idućoj godini biti i dalje relativno postojan i na zdravim osnovama, blizu 3 posto BDP-a, ali uz pogoršanje strukture rasta i jačanje negativnih rizika te uz potencijalno veliki izazov nedostatka radne snage.

Na konferenciji Zagrebačke burze i Udruge društva za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinskih osiguravajućih društava (UMFO) pod nazivom "Izazov promjene", Vujčić je rekao da su u Hrvatskoj i dalje prisutni rizici vezani uz restrukturiranje Agrokora, no da su bitno smanjeni, ali da postoje i rizici u vezi s jamstvima za Uljanik te oni vezani uz daljnji rast turističkih prihoda.

Očekuje se da udjel javnog duga u BDP-u sljedeće godine pasti na 70 posto BDP-a, ali ako se aktiviraju jamstva za Uljanik, taj će udjel vjerojatno ipak biti 71 posto, rekao je guverner HNB-a.

Vujčić ocjenjuje da porezna reforma daje poticaj gospodarskom rastu u 2018. i 2019. i da bi ga mogla održati otprilike na dostignutoj stopi, no navodi i da osobna potrošnja ponovno postaje glavni izvor rasta. Upozorava da nedostaje investicija, i privatnih i državnih, pa očekuje njihovo jačanje.

Phoca PDF

Ocijenio je i da se povoljna kretanja u međunarodnom okruženju nastavljaju, ali uz sve veće rizike. Naime, rastu negativni rizici, pri čemu spominje trgovinske frikcije, napetosti u pojedinim zemljama s tržištima u nastajanju te fiskalne rizike i napetost u Italiji. Izravna izloženost Hrvatske nije značajna, ali je prisutan rizik neizravnih učinaka preko trgovinskih partnera, pogotovo europodručja s obzirom na trgovinske i ostale gospodarske odnose.

Rast fiskalnih rizika u Italiji za sada se nije prelio na druge zemlje, ustvrdio je Vujčić, dodavši da je izloženost domaćih kreditnih institucija prema Italiji relativno mala - polovinom 2018. iznosila je 0,6 posto njihove ukupne imovine i 1,4 posto ukupnih obveza.

Vujčić procjenjuje da bi domaći BDP moga rasti po stopama blizu 3 posto, uz veći oslonac na osobnu potrošnju, no napomenuo je da je taj rast i dalje niži nego u usporedivim zemljama iz okruženja.

Rast plaća manji nego u zemljama u okruženju

Istaknuo je da se nastavlja oporavak na tržištu rada nastavlja, a posljedica toga je zamjetan rast nominalnih plaća. On očekuje nastavak njihova rasta, dodavši da je rast plaća i dalje manji nego u okruženju.

No, ocijenio je da je u budućnosti možda najveći ograničavajući faktor za rast BDP-a - mogući veliki problem manjka raspoložive radne snage.

Demografska kretanja u Hrvatskoj smanjuju dostupnost radne snage, koja bi se u razdoblju od 2015. do 2040. mogla smanjiti za 520.000 ljudi ili za oko 20 posto. U tom kontekstu je sasvim normalno što ministarstvo predlaže dulji ostanak na tržištu rada, istaknuo je Vujčić i nastavio da se problem može riješiti na tri načina - produljenjem radnog vijeka, imigracijom tj. dolaskom stranih radnika te automatizacijom.

Vujčić je kazao i da će porezna reforma negativno utjecati na porezne prihode, ali bi mogla podržavati gospodarski rast "taman toliko da se održi po stopi malo ispod 3 posto". Naveo je da izravni negativni fiskalni učinak predloženih poreznih izmjena u 2019. iznosi 2,7 milijarda kuna ili oko 0,7 posto BDP-a, a u 2020. oko 1,6 milijarda kuna ili oko 0,4 posto BDP-a.

Rizik Uljanika lokalnog karaktera

No, očekuje blagi povoljan učinak poreznog rasterećenja na gospodarski rast zbog smanjenja stopa PDV-a i socijalnih doprinosa. Smatra da će porezna reforma imati i učinak na moguće usporavanje inflacije s projiciranih 1,6 posto u 2018. na otprilike 1 posto u 2019.

Što se financijskih problema u brodogradilištima Uljanik i 3. maj tiče, oni predstavljaju razmjerno blagi rizik za rast gospodarske aktivnosti i učinci su uglavnom lokalni, ističe Vujčić.

Vujčić je međutim upozorio na rastuću globalnu konkurenciju u turizmu, kazavši da se usporavanje rasta turističkog prometa u Hrvatskoj i na zapadnom Mediteranu u 2018. uglavnom može pripisati smirivanju geopolitičkih nestabilnosti. Smatra da bi oporavak turskog i grčkog tržišta mogao imati dugoročni utjecaj na cijelo mediteransko tržište te da konkurencija sjevera

Phoca PDF

Afrike dodatno jača konkurenciju. U dugom roku stoga se nameće potreba za strukturnim prilagodbama i jačanjem konkurentnosti hrvatskog turizma, rekao je Vujčić.

(Hina)

Phoca PDF